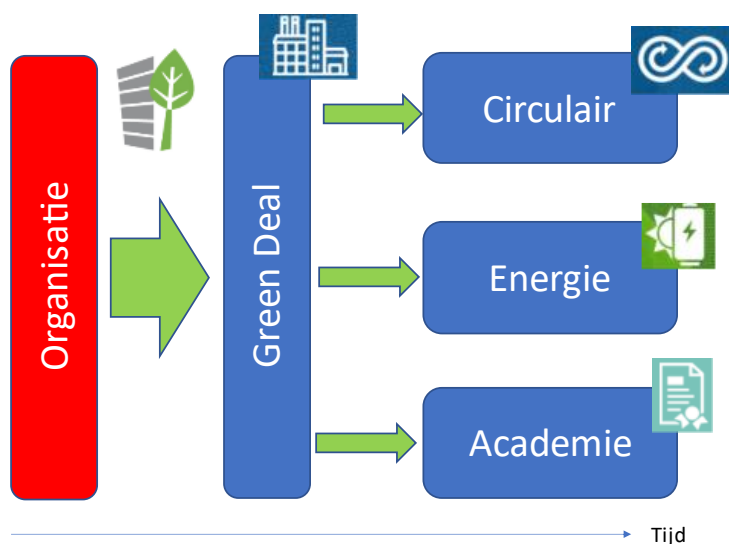

GreenBiz Organisatie

White Paper

Deze white paper is onderdeel van een serie van 5 modules die tezamen het handboek vormen voor een effectieve en professionele aanpak voor de realisatie van *Energiepositieve Bedrijventerreinen* op basis van publiek private samenwerking. De modules zijn voortgekomen uit de praktijk van GreenBiz IJmond. GreenBiz IJmond is een nationaal voorbeeld van gebiedsgerichte samenwerking met als doel duurzaam ondernemen bij bedrijven op bedrijventerreinen te realiseren. Deze white paper richt zich op de baken en start van de publiek private samenwerking: het opzetten van een gemeenschappelijke governance en uitvoeringsorganisatie.

Waarom GreenBiz?

In het Klimaatakkoord van Parijs is in 2015 afgesproken dat de opwarming van de aarde moet worden beperkt. In de Nederlandse doorvertaling van dit akkoord is het streven opgenomen de uitstoot van broeikasgassen (met name Co2) terug te dringen met 49% in 2030 ten opzichte van 1990. Het akkoord bevat een breed pakket aan maatregelen over het gebruik van de duurzame hernieuwde energiedragers (energietransitie, van grijs naar groen) , maar ook over het verduurzamen van gebouwen en hergebruik van rest- en afvalstoffen.

Om deze doelen te realiseren moeten er op alle schaalniveaus actie worden ondernemen. Een van de meest praktische en effectieve schaalniveaus is het niveau van een bedrijventerrein. Een terrein is afgebakend, gevestigde partijen kennen elkaar en alle partijen op het terrein hebben te maken met dezelfde overheidspartijen (zijnde een gemeente, omgevingsdienst, provincie of

onderwijsinstelling). Daarnaast is er op het niveau van een bedrijventerrein al een hoge mate van collectiviteit (in de vorm van parkmanagement of een actief ondernemersnetwerk). De voordelen van een collectieve aanpak op bijvoorbeeld het thema inkoop, uitstraling van de openbare ruimte of veiligheid zijn direct zichtbaar en de betrokken partijen zijn aanspreekbaar. Dit tezamen maakt dat een bedrijventerrein ook een behapbaar en effectief schaalniveau is om als bedrijven – samen met overheidspartners- collectief te investeren in duurzaamheidsmaatregelen die een bijdrage leveren aan het Klimaatakkoord. Naast deze investering in toekomstbestendig ondernemen worden met deze collectieve maatregelen ook schaalvoordelen en daarmee economische kansen verzilverd; een win-win situatie. GreenBiz is opgericht om deze ondernemerskansen te verzilveren. Door krachten van ondernemers te bundelen, bedrijven te ondersteunen bij het nemen van individuele duurzaamheidsmaatregelen op vele fronten en op basis van een collectieve aanpak.

Hoe zet je GreenBiz op?

Een initiatief als GreenBiz start bij enthousiasme vanuit bedrijfsleven. Vanuit een reeds bestaand ondernemerscollectief op het bedrijventerrein (een parkmanagementorganisatie, een ondernemersvereniging) zal een groep van (4-6) koploper bedrijven het initiatief moeten nemen om de intentie van een samenwerking te inventariseren bij haar achterban (collega bedrijven).

Bij voldoende latente animo zal het gesprek met de publieke partners moeten worden opgestart: gemeente, omgevingsdienst, relevante onderwijsinstellingen en mogelijk de provincie met de vraag in hoeverre zij een bijdrage aan de bedrijven-ambitie willen of kunnen geven.

Om te toetsen of de schaal, de energieproductie- en consumptie en de bedrijfssamenstelling aansluit bij de gedefinieerde ambities van het betreffende bedrijventerrein is het raadzaam een marktinventarisatie uit te voeren. Deze marktinventarisatie bepaalt de potentie van het gedefinieerde terrein. Een goede bron voor het achterhalen van parameters op het gebied van energieverbruik en recycling is www.plabekaatlas.nl (voor de provincies Flevoland en Noord-Holland)

Vervolgens zal op basis van de uit de marktinventarisatie gedefinieerde ambities een samenwerkingsovereenkomst moeten worden opgesteld tussen het ondernemerscollectief en overheidsinstantie(s) waarin de gezamenlijke doelen en activiteiten worden vastgelegd. Te denken valt aan omgevingsdiensten, gemeenten, eventueel onderwijsinstellingen en mogelijk de provincie.

Daaropvolgend zal een start subsidie moeten worden aangevraagd door het ondernemerscollectief en met deze gelden zal een kwartiermaker moeten worden aangesteld. Deze kwartiermaker krijgt de volgende opdracht mee:

- het opzetten en vaststellen van een governance structuur en eventueel opzetten juridische entiteit (cooperatie of stichting)
- het uitwerken van de samenwerkingsovereenkomst (samenwerking op PPS niveau) naar activiteitenplan en begroting

- het opzetten en aanstellen van een uitvoeringsorganisatie en het aanstellen van een directeur/programmamanager (bij voorkeur iemand met een nauwe binding met het bedrijventerrein)

Wat is de gewenste governance structuur?

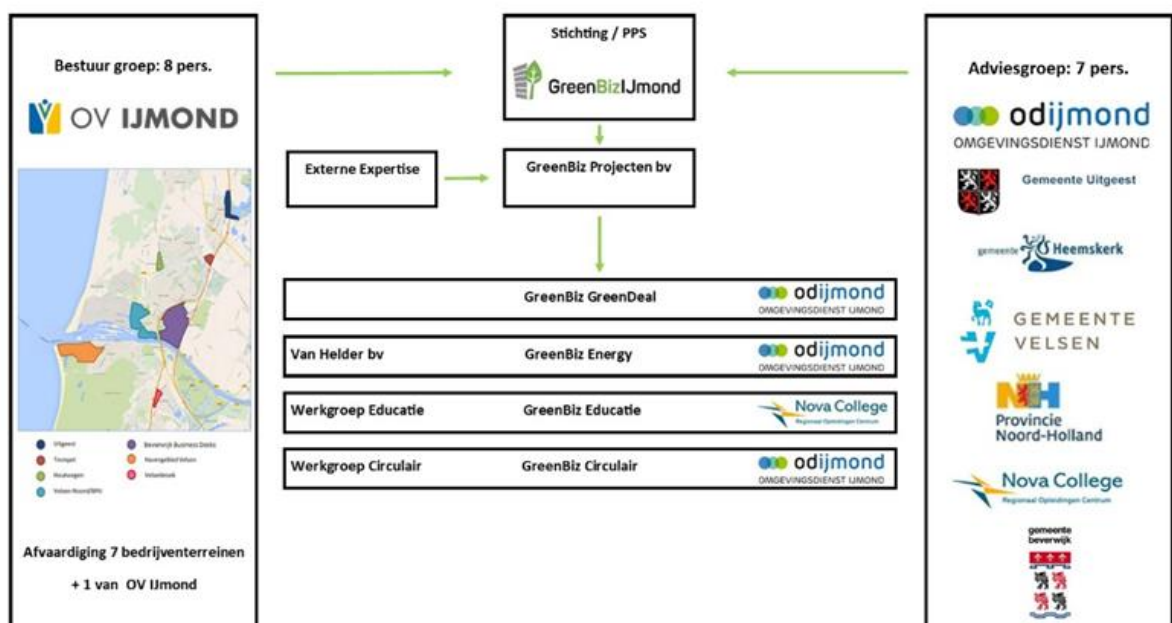
De opgestelde samenwerkingsovereenkomsten tussen bedrijfsleven (al dan niet verenigd in een bestaande ondernemersvereniging of parkmanagementcollectief) en overheid/overheden is de basis voor de op te zetten governance structuur.

GreenBiz IJmond heeft een stichting opgezet, met een projectstructuur (b.v.) waaronder alle activiteiten (projecten, GreenBiz Green Deal, GreenBiz Energy, GreenBiz Educatie/Academie en GreenBiz circulair). De stichting wordt bestuurd door een achttal ondernemers, die voortkomen uit de ondernemersvereniging OV IJmond. Elk van deze acht ondernemers vertegenwoordigt een deel van het af te dekken geografisch verzorgingsgebied (bedrijventerreinen) en heeft zitting in een kerngroep.

Elk bedrijventerrein kent een eigen kerngroep. De kerngroepen bestaan uit groepen van 5-10 bedrijven die een voortrekkersrol willen spelen om gezamenlijk stappen te maken voor het verduurzamen van het bedrijventerrein. Ondernemers die niet aarzelen hun netwerk in te zetten en hun collega's actief te enthousiasmeren om samen actie te nemen. De kerngroep wordt daarbij ontzorgd door een team van projectleiders van Omgevingsdienst IJmond.

Voor het nemen van besluiten laat dit bestuur zich adviseren door een adviesgroep van overheidsvertegenwoordigers (bestaande uit de omgevingsdienst, de betrokken gemeente, de betrokken onderwijsinstelling en provincie). Een deel van deze publieke adviesgroep is tevens betrokken, ondersteunend en deelverantwoordelijk voor de activiteiten, die vallen onder GreenBiz projecten.

In onderstaand figuur is bovenstaande governance structuur van GreenBiz IJmond visueel weergegeven.

Wat is de samenstelling van de uitvoeringsorganisatie?

De exacte samenstelling van de uitvoeringsorganisatie is afhankelijk van de marktinventarisatie, het ambitieniveau en de van daar uit opgestelde samenwerkingsovereenkomst. De uitvoeringsorganisatie van GreenBiz IJmond ziet er als volgt uit:

-Programmamanager /directeur: verantwoordelijk voor uitvoering activiteitenplan en begroting, opstellen plan voor verduurzaming, organiseren (co)financiering (o.a. subsidies) , aansturing projectteam, linking pin naar stuurgroep (founding fathers)

-Projectleider(s) : op thema's circulariteit, educatie, energie en assets . Verantwoordelijk voor opstart, uitvoering en evaluatie projecten op deze thema's. Tevens verantwoordelijk voor projectbegroting.

-Accountmanager: richting bedrijven. Geclusterd per deelgebied of bedrijventerrein. Ondersteuner van de kerngroep . Te combineren met projectleidersrol (vanuit matrixgedachte)

-Engagement/Communicatiemedewerker: verantwoordelijk voor opstellen communicatieplan en uitvoeren interne en externe communicatiemiddelen (oa. website, nieuwsbrief, socials) en wervingsactiviteiten;

-Eventmedewerker: verantwoordelijk voor het organiseren van thematische bijeenkomsten . Mogelijk te combineren met de functie van engagement- & communicatiemedewerkers

Wie is de doelgroep?

Het opzetten van een duurzaamheidscollectief van ondernemers doe je voor en samen met gevestigde bedrijven en eigenaren van bedrijfspanden. Het aanbod is aantrekkelijk: je inventariseert samen met de (optioneel) aanwezige parkmanagementorganisatie of ondernemersvereniging, gemeente en omgevingsdienst bij gevestigde bedrijven de potentie van effectieve duurzaamheidsmaatregelen in de bedrijfsvoering, je voert deze maatregelen samen met aangesloten partners uit, je adviseert bedrijven in hun bedrijfsvoering m.b.t duurzaamheid (o.a. op het hergebruik van afvalstoffen), doet aan kennisopbouw (koppeling met onderwijsinstellingen) en realiseert voor energieconsumerende bedrijven een lagere energieprijs (kwh) voor groene stroom.

De doelgroep van bedrijven bevindt zich in een afgebakend gebied. Dit kan één bedrijventerrein zijn, maar ook alle bedrijventerreinen in één gemeente of één regio. Van belang is dat de gevestigde bedrijven gemeenschappelijkheid ervaren met de andere doelgroepbedrijven. Deze gemeenschappelijkheid kan geborgd

zijn door lidmaatschap bij een zelfde ondernemersvereniging of parkmanagementcollectief.

Wat zijn de doelstellingen?

De doelstelling van een initiatief als GreenBiz is meervoudig en doelstellingen kunnen verschillen, afhankelijk van de marktinventarisatie, de daarop gebaseerde ambities en activiteiten. De doelstellingen van GreenBiz IJmond zijn:

- Het ontzorgen van het bedrijfsleven;
- Het bouwen van een community;
- Het realiseren van minder en groener energieverbruik bij bedrijven op aangesloten bedrijventerreinen;;
- Het realiseren van minder afval en meer hergebruik van grond- en reststoffen door bedrijven;
- Het realiseren van een betere aansluiting van het onderwijsaanbod op de concrete vraag van het bedrijfsleven rond het thema duurzaamheid en circulariteit;
- Het realiseren van meer bewustwording en kennis over het verzilveren van duurzaamheidskansen bij het gevestigd bedrijfsleven;
- Het realiseren van een betere en structurele samenwerking tussen bedrijven op het thema duurzaamheid.

Wat zijn de opbrengsten van GreenBiz?

De grootste opbrengst van de inspanningen van GreenBiz IJmond zit in het realiseren van een versnelde implementatie van bedrijfsmatige duurzaamheidsmaatregelen door samenwerking. De opbrengst zit in gedeelde focus, afstemming, gedeelde uitvoeringskracht en kennisdeling. Tussen en met bedrijfsleven en tussen bedrijfsleven en overheden en onderwijsinstellingen.

Naast dit gezamenlijk te behalen resultaat is de opbrengst voor respectievelijk overheden, onderwijsinstellingen en bedrijfsleven ook te specificeren:

Onderwijsinstellingen

- Effectieve toegang tot bedrijfsleven en daarmee tot stageplekken;
- Effectieve toegang tot kennis- en kennisnetwerken;
- Vraaggerichte, contextrijke en toekomstbestendige ontwikkeling;
- Vraagericht curriculum op basis van up-to-date ontwikkelingen/kennisbehoefte
- P.R. en regiobranding.

Bedrijfsleven

- Ontzorging
- Gereduceerde tarieven voor onderzoek naar energiebesparing;
- Kostenbesparing door energiebesparing ;
- Vergroening energieverbruik;
- Waardetoevoeging aan reststoffen en afval;
- Kennisopbouw op het gebied van duurzaamheid;
- P.R. en regiobranding;
- Community Care/MVO.

Overheden

- Goed vestigings- en productiemilieu en innovatieklimaat;
- Effectieve implementatie van duurzaamheidsmaatregelen;
- Effectieve toegang tot het bedrijfsleven;
- Betere toegang tot duurzaamheidsfondsen;
- Kostenbesparing handhaving door stimuleren bedrijfsleven;
- P.R. en regiobranding.
- Stimulerende handhaving (positieve en effectieve overheidsaanpak)

Hoe organiseer je financiering?

Er zijn twee verschillende soorten financiering, die nodig zijn om vanuit de PPS te komen tot een organisatie met slagkracht: basisfinanciering en projectfinanciering .

-Projectfinanciering zal grotendeels moeten worden opgebracht door deelnemende bedrijven (cash en inkind) en mogelijk gefinancierd door lokale, regionale , nationale of Europese subsidies

-Basisfinanciering (ook wel procesfinanciering) zal moeten worden opgebracht door (grotendeels) de publieke partners binnen de samenwerking. De uitgaven zijn bestemd voor financiering van met name overhead: de programmamanager/directeur, communicatie- en eventmedewerkers, alsmede bureaunkosten, administratiekosten en kosten voor communicatiemiddelen. In het verduurzamingsmodel zal de bijdrage van bedrijven hier in moeten groeien (zij betalen dan naast een projectbijdrage een fee voor overhead)

Hoe verduurzaam je de organisatie?

Het succes van een initiatief als GreenBiz IJmond is afhankelijk van de betrokkenheid van het bedrijfsleven . De structuur van lokaal gebonden kernteams met een afvaardiging naar het bestuur is dan ook essentieel . Voor een continue wederzijdse communicatie naar bedrijven is het van belang dat ambassadeurs bij elkaar komen op regelmatige basis.

Naast deze ondernemersbasis is een ondernemende overheid vereist voor verduurzaming. Gemeenten en omgevingsdiensten moeten er van overtuigd zijn dat een stimulerend preventief beleid naar bedrijven op bedrijventerreinen effectiever is dan repressief beleid. Een blijvende investering in mensen en middelen vanuit overheden is dan ook essentieel.

Op basis van deze twee elementen kan er een langdurige samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven ontstaan, waarbij bedrijven meer en meer inzien dat een bijdrage aan GreenBiz IJmond een multiplier oplevert voor de eigen bedrijfsvoering en een duurzame bedrijfsomgeving.

.

